

EDDY VAN HIJUM

‘Kredietunies zijn een goed alternatief’

Kredietunies kunnen steun gebruiken, vindt CDA-Kamerlid Eddy van Hijum. Hij maakt zich zorgen over de kredietverlening aan bedrijven. Samen met collega Agnes Mulder schreef hij een marsroute om de trage start van de unies te versnellen. ‘Er is nu een soort vacuüm.’

Tekst: Walter Devenijns

Foto: Frans Paalman

Wie is Eddy van Hijum?

Eddy van Hijum (1972) is sinds september 2003 Tweede Kamerlid voor het CDA. Hij is nu woordvoerder op het terrein van Financiën en Rijksuitgaven. Daarvoor was hij raadslid en fractievoorzitter voor het CDA in de gemeenteraad van Zwolle en werkzaam als organisatieadviseur.

U maakt zich zorgen over de kredietverlening aan bedrijven?

'Bij alle werkbezoeken aan bedrijven in de regio kom ik het onderwerp kredietverlening tegen. De algemene klacht is dat ondernemers geen of nauwelijks krediet meer krijgen. Ik spreek ook met de banken hierover. Ze vertellen dat het slecht gaat met de economie, dat de ondernemers simpelweg minder krediet opnemen en dat ze mede door de crisis scherp op de risico's moeten letten. Maar als je naar de analyse van DNB kijkt, zie je dat de banken zelf ook aan de rem trekken bij het verstrekken van leningen.'

Verwijt u dat de banken?

'Het is voor banken momenteel niet interessant om geld uit te lenen aan delen van het midden- en kleinbedrijf. Vooral bij aanvragen van 50.000 tot 500.000 euro verloopt de kredietverlening moeizaam, blijkt uit een onderzoek van Economische Zaken. De verwachting is ook dat als de economie aantrekt er een *creditcrunch* zal ontstaan, omdat de groei niet snel genoeg gefinancierd kan worden.'

Zijn kredietunies een reëel alternatief?

'De grote vraag is hoe krijg je die kredietverlening weer op gang. Dat begint natuurlijk bij het versterken van de bankbalans zelf. Je hoopt dat als de banken weer financieel sterker zijn, de financiering van het bedrijfsleven weer beter gaat lopen. Anderzijds moet je op zoek gaan naar een alternatief, en dat zijn de kredietunies; coöperaties waarbij de leden geld uitlenen aan andere leden om nieuwe activiteiten te financieren.'

U pleit voor een introductie van de bankcoöperaties van vroeger?

'Heel veel landen kennen al kredietunies. Je hebt ze in de Verenigde Staten, maar ook in

het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Polen. In Nederland is het nog een onbekend fenomeen, maar er staan in dit land vier proefprojecten op stapel. Los van die vier zouden er nog eens tachtig nieuwe unies gepland zijn. Het sterke van het kredietuniemodel is dat ze de kennis van de branche benutten door aan elke kredietaanvraag een coach te koppelen. Dus de bakker die geld wil lenen, krijgt een ondernemer toegewezen met ervaring uit de bakkersbranche. De unies zorgen er ook voor dat de garantie op terugbetaling hoger is dan gemiddeld in de financiële sector. Dat laten de voorbeelden in de andere landen ook zien.'

Goed idee, doen! Maar waarom komt het niet van de grond?

'Je zou zeggen dat zo'n simpel idee makkelijk uitgewerkt kan worden. Ik ben er zelf enthousiast over. Ik spreek de mensen die ermee bezig zijn. Die geloven er heel erg in. Maar het proces om in dit land kredietunies op te starten verloopt erg traag.'

'Begin volgend jaar worden in ons land nieuwe Europese toezichtregels ingevoerd. In de huidige implementatievoorstellen staat niets over hoe kredietunies moeten functioneren. Er is dus een soort juridisch vacuüm. Ik krijg de indruk dat de nationale toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB), daarom voorzichtig opereert. Ik kan me daarbij overigens wel wat voorstellen; DNB wil misbruik voorkomen. Ons voorstel is om snel duidelijke regels voor de unies in te bouwen in het wetsvoorstel. Dan bestaat er waarschijnlijk vanaf 2014 duidelijkheid over de regelgeving. Is er geen discussie meer. Daarmee kun je in de praktijk aan de gang en dan is het toezingskader voor de DNB ook helder.'

Voor wanneer moeten kredietunies wat u betreft een vlucht hebben genomen?

'De wet om de Europese regels in te bouwen in de Nederlandse wetgeving wordt na het zomerreces besproken in de Kamer. Ons voorstel is er een Nederlands hoofdstuk aan toe te voegen waarbij de regels voor kleine, maar ook grotere kredietunies worden vastgelegd. Kleine kredietunies hebben geen toezichthouder nodig. De unieleiden en de commissarissen houden toezicht. Het depositogarantiestelsel is hier ook niet van toepassing. Het kost de maatschappij dus geen geld als het toch mis gaat. Bij de grotere unies – vanaf bijvoorbeeld een balanstotaal van 100 miljoen – zou er met toezichtregels op maat gewerkt kunnen worden. Linksom of rechtsom; voor 2014 moet er duidelijkheid komen. Als dat gebeurt, informeren we ook Brussel en vragen we om erkenning van de aanpassing van hun richtlijn. Dat kan best. Ierland en Polen bijvoorbeeld hebben al een uitzonderingsregeling voor hun unies.'

Uw initiatiefnota telt bijna vijf dichtgedrukte A4-tjes. Zo simpel is het blijkbaar niet?

'Op een gegeven moment had ik het gevoel dat ik in een juridisch moeras zwom. Ik baal er ergens van dat je een enorm juridisch document moet optuigen om die kleine unies te helpen en Brussel te laten zien dat je niets onverantwoords doet.'

U zit in de oppositie. Krijg uw idee straks wel voldoende steun?

'Ik merk dat het kabinet en de ministeries van EZ en Financiën mee willen denken. Minister Kamp heeft al eens eerder gezegd dat hij de voorstellen van het CDA serieus zal nemen. Het is een constructief voorstel van ons; de houding van het kabinet is ook constructief. Ik hoop dat we langs deze lijn zaken kunnen doen.' ■